

Στὴ «Νέα Σκηνή» ταίχτηκε τὸ τρίπτυχο κοινωνικὸ δράμα τοῦ κ. Δαραλέζη «Τὰ ρόδα τῆς Τερψιχούρας». Τὶ θίλησε δὲ συγχρέκες νὰ συνθάλσῃ μὲ τὸν τίτλο αὐτὸν εἶναι εὔκολο νὰ καταλάβῃ κανεὶς ἀμέσως ἀπ' τὴν ὑπόθεση. Ἡ Χρυσοῦλα, ἐν' ἀπόδῳ ρωμαντικῷ κοριτσάκι, εἶναι τρεῖς λέπτα ἔρωτευμένα μὲ τὸν ἀραβώνιαστικὸ της, ἐναντὶ τοῦ Ἀθηναῖου γλεντζέ. Οἱ θιανισμοὶ τῆς δύως καὶ τὰ πλάνα δνειφα ποὺ γύρω στὸν ἔρωτά της ἐπλέκει ἡ παρθενικὴ Χρυσοῦλα σύνουνται καὶ πεθάλινουν σὰν ἔνακαλύπτει ἄξερνα τὸν πολυχραστικόν της στὰ πόδια μιᾶς λάγκνας τρειλογυναίκας. Αὕτη εἶναι ἡ βέση τοῦ δράματου.

Τὸ ἐπεισοδίουν αὐτὸν, ποὺ ἔνας τεχνίτης μποροῦσε νὰ τὸ ξετυλίξῃ σ' ὀλόκληρο ἔργο, φάνεται ἀδύνατο στὸ συγχρέκες γιὰ νὰ στηρίξῃ ἀπέκτων ἀκέραιο τὸ δράμα του. Γιὰ τοῦτο φτιάχνει διεύτερη ὑπόθεση μὲ μιὰ ζωντοχήρα ποὺ τῆς ρίγηνται οἱ καλεσμένοι τοῦ σπιτιοῦ κι' αὐτὴ τοὺς διώγχει μὲ τέτοιο τρόπῳ ὅπται καθίνκης τους νὰ γίνεται ἥρωας καὶ μιᾶς κωμικῆς σκηνῆς. «Οστε ἔχουμε φάρσα τὸ διάλεκτον, ποὺ πιάνει στὸ ἔργο τόπο πολὺ περσότερο ἀπ' τὸ δράμα». Ότο δὲ γι' αὐτὸν, παίζεται μονάχα ἀπ' τὴν Χρυσοῦλα η καλύτερα μέστη στὴ ψυχὴ της καὶ φανερώνεται μὲ μονολόγους. Τὰ πρόσωπα τῆς φάρσας μὲ τὰ πρόσωπα τοῦ δράματου δὲν τὰ ἴνωνται τίποτα μεταξὺ τους καθὼς καὶ τὶς σκηνές ποὺ εἶναι διάτελα ξεκάρφωτες. Γιάτι καὶ αὐτὴ η ζωντοχήρα ποὺ παίρνει μέρος καὶ στὸ δράμα δὲν ἔχει καμιὰ σχέση μὲ τὴν ξλλη ποὺ παίζει στὴ φάρσα. Εἰν' ἔνα πρόσωπο κοιμένο στὴ μέση. Σ' ὀλόκληρο τὸ ἔργο φανερώνεται κάπια προσπαθεῖα λυρισμοῦ ποὺ σύνει δύμως ἀμέσως σὲ διάλογο ἀτεχνο. Ποὺ καὶ ποὺ ξεπηδάει λίγη ζωὴ γιὰ νὰ χρῆγερε στὴ μονοτονία τοῦ λόγου. Ἡ τελευταία πράξη κρέμεται σὰν κομμένη ἀπ' τὶς δύο ἀλλες μ' δηλη τὴν ἐνότητα ποὺ ἔχει τόπου καὶ χρόνου. Γενικά δὲ κ. Δαραλέζης ὡς σύνολο μερικούς περουσίσκους ἔργο μετριώτατο.

*

Ἄν δύμας παίρνοντας τὸ συγχρέκες ξεχωρίσουμε προσεχτικὰ τὰ διάφορα στοιχεῖα του θὰ δούμε πῶς τὰ χαρίσματα δὲν τοῦ λείπουν. Ἡ ψυχὴ του εἶναι γεμάτη λυρισμὸς καὶ φάνεται πώς δὲν μποροῦσε δὲ λυρισμὸς αὐτὸς νὰ ξεπηδήσῃ ἀπὸ μέσα ἀγνὸς δύως γεννιέται σκεπασμένος μόνο μὲ τὸν ἀπλὸ πέπλο τῆς Τέχνης θὲ εἶχαμε ἔνα ὥραιο ποιητικὸ φανέρωμα. «Ἔχει ἀκόμα τὴν νοσταλγία τοῦ 'Ωραίου καὶ τοῦ σεμνοῦ. Τὰ πρόσωπά του δὲν τὰ ζητάει ἀνάμεσκ στὸν κόσμο τῶν σαλονῶν, κοντά σ' ἔνα πιάνο, μέστη ἀπ' ἔνα χορὸ γύρω στὴ φευτοεπίδειξη καὶ στὴν ἀηδία. Δὲν τὸν ἐμπνέουν τίποτ' ἀπ' αὐτὸν καὶ κυνηγάει τοὺς ἥρωές του στὸ δικό του στὸν ποιητικὸ

κύκλο τῆς φαντασίας του. Οἱ μορφές του εἶναι πάντοτε στὰ σύγνεφα σὲ κάποιον ὄντερευτὸ κόσμο. Κ' ἡ ἀδίνατη Τέχνη του προσπαθεῖ νάνεσεῖ φυλότερα σσο μπορεῖ, στὸν σύρανὸ ἣν εἶναι δυνατό, νὰ δημιουργήσῃ τὶς ἀγαπημένες του μορφές κι' ἀπὸ καὶ ὕστερα νὰ τὶς κατεβάσῃ στὴ γῆς καὶ νὰ τὶς βάλῃ στὴ σκηνή. Κι' αὐτῆς ἀκόμα τῆς «Φαίας καὶ Νυμφαίας» τὰ πρόσωπα εἶναι γεμάτα ἀπὸ κάπια μάταιην προσπάθεια λυρισμοῦ καὶ τὸ ἔργο ὀλόκληρο εἶναι κλεισμένο μέστη ἀπ' ἔνα ἀράχγυνο ποιητικὸ δίχτυ. Γιὰ πολλοὺς λόγους δὲ κ. Δαραλέζης δὲ φάνεται νὰ εἶναι φτιαγμένος γιὰ δραματικός ἵσως πιτύχαινε πολὺ περσότερο γιὰ ποιητής. Μὲ πάλι κι' ἀπ' τὸ λυρισμό του, διστομαρτίζει μέσα του, δὲ μένει παρὸ μιὰ ἀτεχνηζεψυχιαμένη πνοὴ στὸ φανέρωμά του ποὺ σύνεται καὶ χάνεται στὴν ἔχτισην. Ήτοι τὸν ποιητή καὶ φέται μόνοι δι ποιητής.